

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
RT II 1993, 26, 76

Organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kaitse konventsioon

(õ) 17.02.2009

[Konventsiooni ratifitseerimise seadus](#)

Mitteametlik tõlge

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsioon nr. 98
Vastuvõetud 1. juulil 1949. a.

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni peakonverents,

kutsutud kokku Rahvusvahelise Tööbüroo haldusnõukogupoolt Genfis; tulnud kokku oma kolmekümne teisele istungjärgule 8. juunil 1949,

otsustanud vastu võtta rea ettepanekuid organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse põhimõteterakendamise kohta (istungjärgu päevakorra neljas punkt) ning

teinudotsuse anda neile ettepanekutele rahvusvahelise konventsiooni kuju,

võtab 1. juulil 1949. a. vastu alljärgneva konventsiooni, mida võib nimetada «1949. aasta organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse konventsiooniks».

1. artikkel

(1) Töötajatele saab osaks piisav kaitse töösuhteid puudutava ametiühinguvastase diskrimineeriva tegevuse vastu.

(2) Eritirakendatakse seesugust kaitset tegevuse suhtes, mille eesmärgiks on:

- asetada töötaja rakendatus sõltuvusse tingimusest, et ta ei astu ametiühingusse või lahku ametiühinguliikmeskonnast;
- töötajavallandamine või muul moel kahjustamine ametiühingukuuluvuse või osavõtu tõttu ametiühingutegevusest töövälisel ajal või tööandja loal tööajal.

2. artikkel

(1) Töötajate ja tööandjate organisatsioonidele saab organisatsiooniloomisel, tegutsemisel või juhtimisel osaks piisav kaitse mistahes sekkumise vastu teineteise, teineteise esindajate või liikmete poolt.

(2) Iseäranis peetakse käesoleva artikli tähenduses sekkumiseks tegevust, mis on kavandatud selleks, et soodustada töötajate organisatsioonide loomist tööandjate või tööandjate organisatsioonide valitsemise all, toetada töötajate organisatsiooni rahaliselt või muul moel eesmärgiga allutada sellised organisatsioonid tööandjate või tööandjate organisatsioonide kontrollile.

3. artikkel

Seal, kus vaja, seatakse sisse rahvuslikele oludele vastav protseduuristikeelmites artiklites määratletud organiseerumisõiguse tagamiseks.

4. artikkel

Seal, kus vaja, võetakse rahvuslikele oludele vastavaid meetmeid, ettagada ja edendada tööandjate või tööandjate organisatsioonide ja töötajate organisatsioonide vahelise vabatahtliku läbirääkimismehhanismi täielik areng ja kasutamine töölepingutingimuste ja töötingimustereguleerimise eesmärgil kollektiivlepingute kaudu.

5. artikkel

(1) Rahvuslikudseadused või reeglid piiritlevad, mil määralkehtivad käesolevas konventsioonis ette nähtud tagatiseid sätteid ja politsei kohta.

(2) Vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirja 19. artikli 8. lõike põhimõttele eimõjuta käesoleva konventsiooni ratifitseerimine ükskõik missuguse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liikme poolt tehtgi olemasolevat seadust, kohtuotsust, tava ega kokkulepet, mille alusel sõjaväe või politsei isikkoosseis kasutab ükskõik missugust käesoleva konventsiooniga tagatud õigust.

6. artikkel

Käesolev konventsioon ei käsitle riigivalitsemises tööl rakendatud riigiteenistujaid ja seda ei või mingil viisil tõlgendada nende õigusi või seisundit kahjustavana.

7. artikkel

Käesoleva konventsiooni ametlikud ratifitseerimiskirjad saadetakse Rahvusvahelise Töökü büroo peadirektorile registreerimiseks.

8. artikkel

(1) Käesolev konventsioon kohustab üksnes neid Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liikmeid, kelle ratifitseerimiskirjad on peadirektori juures registreeritud.

(2) Konventsioon jõustub kaksteist kuud pärast seda, kui kahe liikme ratifitseerimiskirjad on peadirektori juures registreeritud.

(3) Konventsioon jõustub iga liikme suhtes kaksteist kuud pärast tema ratifitseerimiskirja registreerimist.

9. artikkel

(1) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirja 35. artikli 2. lõike tingimuste kohaselt määravad Rahvusvahelise Töökü büroo peadirektorile saadetud avaldused kindlaks:

- a) territooriumid, mille suhtes asjasthuvitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooniliige kohustub rakendama konventsiooni tingimusi muudatusteta;
- b) territooriumid, mille suhtes ta kohustub rakendama konventsiooni tingimusmuudatustega, kusjuures on märgitud muudatuste üksikasjad;
- c) territooriumid, mille suhtes konventsioon ei ole rakendatav, samuti põhjused, mille tõttu seda rakendada ei saa;
- d) territooriumid, mille suhtes ta lükkab kuni olude väljaselgitamiseni omaseisukohavõtu edasi.

(2) Käesoleva artikli 1. lõike punktides a ja b viidatud kohustused arvatakse ratifitseerimiskirja lahutamatuks osaks, millel on ratifitseeriv jõud.

(3) Iga Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige võib igal ajal oma pärastise avaldusega tühistada kõik omavarasemas avalduses sisalduvad piirangud või osa neist vastavalt selle artikli 1. lõike punktile b, c või d.

(4) Iga Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige võib igal ajal, kui käesolev konventsioon kuulub 11. artikli sätete kohaselt denonsseerimisele, saata peadirektorile avalduse, mis muudab ära varasema avalduse tingimused ja väljendab praegust seisukohta võimalike eritingimustega territooriumidesuhtes.

10. artikkel

(1) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikirja 35. artikli 4. ja 5. lõike sätete kohaselt Rahvusvahelise Töökü büroo peadirektorile saadetud avaldustes osutatakse, kas käesoleva konventsiooni sätteid rakendatakse nimetatud territooriumil muudatustega või muudatusteta; kui avaldus osutab, et konventsiooni sätteid rakendatakse muudatustega, esitatakse nimetatud muudatuste üksikasjad.

(2) Asjasthuvitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, liikmed või rahvusvaheline võimuorgan võivad oma hilisema avaldusega igal ajal täielikult või osaliselt lahti öelda õigusest rakendada ükskõik missuguses varasemas avalduses kindlaks määratud muudatust.

(3) Asjasthuvitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liige, liikmed või rahvusvaheline võimuorgan võivad igal ajal, kui käesolev konventsioon kuulub 11. artikli sätete kohaselt denonsseerimisele, saata Rahvusvahelise Töökü büroo peadirektorile avalduse, mis muudab igas muus suhtes ära igavarasema avalduse tingimused ja määrab kindlaks konventsiooni rakendamise praeguse seisukoha.

11. artikkel

(1) Käesoleva konventsiooni ratifitseerinud liige võib selle denonsseerida Rahvusvahelise Töökü büroo peadirektorile registreerimiseks saadetud aktiga kümne aasta möödumispäevast, millal konventsioon esmakordselt jõustus. Seesugune denonsseerimine ei jõustu enne aasta möödumist registreerimise päevast.

(2) Igaliige, kes käesoleva konventsiooni on ratifitseerinud ja kes eikasuta eelmises lõikes mainitud kümneaastase perioodimöödumisele järgnenud aastal denonsseerimisõigust, mis on ette nähtud käesolevas artiklis, kohustatakse veelüheks kümneaastaseks perioodiks, mille järel ta võib käesoleva konventsiooni denonsseerida selles artiklis ettenähtud sätete alusel pärast iga kümneaastaseperioodi möödumist.

12. artikkel

(1) Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektor teatab kõigile Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni liikmetele kõigiorganisatsiooni liikmete poolt temale saadetud ratifitseerimiskirjade, avalduste ja denonsseeringuteregistreerimisest.

(2) Teatades organisatsiooni liikmetele talle saadetud teise stratifitseerimiskirjast, juhib peadirektor organisatsiooniliikmete tähelepanu kuupäevale, millal konventsioon jõustub.

13. artikkel

Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektor saadab kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni harta 102. artikliga Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile registreerimiseks täielikud andmed kõigi ratifikatsioonide, avalduste ja denonsseerimisaktide kohta, mille ta kooskõlas eelnevate artiklite sätetega on registreerinud.

14. artikkel

Vajaduse korral esitab Rahvusvahelise Tööstööbüroo haldusnõukogu peakonverentsile aruande käesoleva konventsiooni toimimise kohta ja kaalub selle täieliku või osalise muutmise küsimuse konverentsi päevakorda võtmise otstarbekust.

15. artikkel

(1) Kui konverents võtab vastu uue konventsiooni, mis täielikult või osaliselt muudab ära käesoleva konventsiooni, jakui uus konventsioon ei näe ette teisiti, siis
a) uue, muudetud konventsiooni ratifitseerimine liikme poolt toob sõltumata ülalnimetatud 11. artikli sätetest *ipso jure* kaasa käesoleva konventsiooni kohese denonsseerimise juhul kui uus, muudetud konventsioon on jõustunud;
b) päevast, mil uus, muudetud konventsioon jõustub, lakkab käesolev konventsioon olemast liikmetele ratifitseerimiseks vatud.

(2) Käesolev konventsioon säilitab igal juhul jõu oma praegusel kujul ja sisus nende liikmete suhtes, kes on selle ratifitseerinud, kuid ei ole ratifitseerinud muudetud konventsiooni.

18. artikkel

Käesoleva konventsiooni inglise- ja prantsuskeelne tekst on võrdse jõuga.

Convention concerning the Application of the Principles of the Right to Organise and to Bargain Collectively

Convention No. 98 of the International Labour Organisation
Done on July 1, 1949

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-second Session on 8 June 1949, and

Having decided upon the adoption of certain proposals concerning the application of the principles of the right to organise and to bargain collectively, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopted this first day of July of the year one thousand nine hundred and forty-nine the following Convention, which may be cited as the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949:

Article 1

1. Workers shall enjoy adequate protection against acts of anti-union discrimination in respect of their employment.

2. Such protection shall apply more particularly in respect of acts calculated to –
- (a) make the employment of a worker subject to the condition that he shall not join a union or shall relinquish trade union membership;
 - (b) cause the dismissal of or otherwise prejudice a worker by reason of union membership or because of participation in union activities outside working hours or, with the consent of the employer, within working hours.

Article 2

1. Workers' and employers' organisations shall enjoy adequate protection against any acts of interference by each other or each other's agents or members in their establishment, functioning or administration.
2. In particular, acts which are designed to promote the establishment of workers' organisations under the domination of employers' organisations, or to support workers' organisations by financial or other means, with the object of placing such organisations under the control of employers or employers' organisations, shall be deemed to constitute acts of interference within the meaning of this Article.

Article 3

Machinery appropriate to national conditions shall be established, where necessary, for the purpose of ensuring respect for the right to organise as defined in the preceding Articles.

Article 4

Measures appropriate to national conditions shall be taken, where necessary, to encourage and promote the full development and utilisation of machinery for voluntary negotiation between employers or employers' organisations and workers' organisations, with a view to the regulation of terms and conditions of employment by means of collective agreements.

Article 5

1. The extent to which the guarantees provided for in this Convention shall apply to the armed forces and the police shall be determined by national laws or regulations.
2. In accordance with the principle set forth in paragraph 8 of Article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation the ratification of this Convention by any Member shall not be deemed to affect any existing law, award, custom or agreement in virtue of which members of the armed forces or the police enjoy any right guaranteed by this Convention.

Article 6

This Convention does not deal with the position of public servants engaged in the administration of the State, nor shall it be construed as prejudicing their rights or status in any way.

Article 7

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 8

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 9

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 2 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate –
 - (a) the territories in respect of which the Member concerned undertakes that the provisions of the Convention shall be applied without modification;
 - (b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;
 - (c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;
 - (d) the territories in respect of which it reserves its decision pending further consideration of the position.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservation made in its original declaration in virtue of subparagraph (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which the Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 11, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 10

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 4 or 5 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate whether the provisions of the Convention will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the declaration indicates that the provisions of the Convention will be applied subject to modifications, it shall give details of the said modifications.

2. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

3. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 11, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Article 11

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciations shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 12

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of these second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 13

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 14

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 15

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides,

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 11 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 16

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Õiend

Akti avaldamisandmed täiendatud, lisatud seosed ja ingliskeelne tekst.